

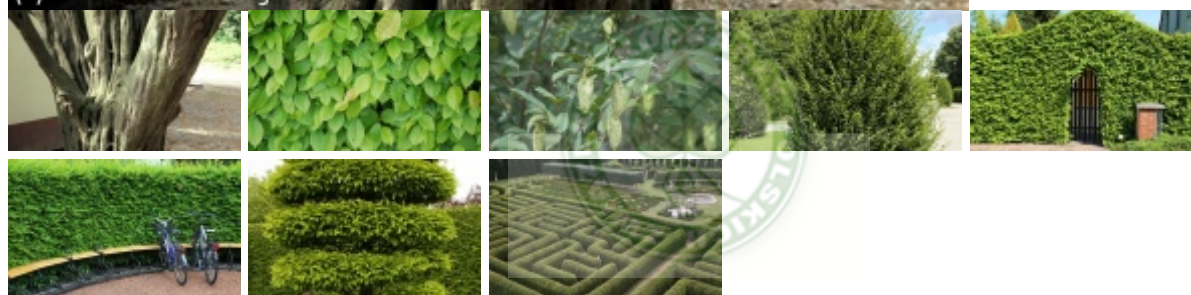
Carpinus betulus

grab pospolity

Synonim łaciński: *Carpinus caucasica*

(C) fot. Gabriel Tomżyński

Rodzime drzewo osiągające 15-20 m wysokości. Gatunek wykorzystywany w ogrodach i parkach do tworzenia formowanych żywopłotów i szpalerów. Wraz z bukiem najlepiej znosi strzyżenie i zacinienie spośród wszystkich krajowych drzew liściastych. Tworzy krótki, pojedynczy lub wielokrotny pień o nierównej powierzchni, zanikający w górnej części. Korona miotlista, owalna, osiąga 10-15 m średnicy. Pień i konary pokrywa gładka, szaropopielata kora, miejscami z podłużnymi, jasnymi smugami. Młode pędy cienkie i wiotkie, lekko zygzakowate, zielone, z drobnymi przetchlinkami i włoskami. Liście eliptyczne, ciemnozielone, mają do 12 cm długości i do 7 cm szerokości. Na blaszkach liściowych widocznych jest 10-15 nerwów, ich brzegi są podwójnie piłkowane a cała powierzchnia pofałdowana jak harmonijka. Kwiaty są rozdzielнопłciowe, pozbawione okwiatu, wiatropylne, rozwijają się wraz z liśćmi pod koniec kwietnia i na początku maja. Kwiaty żeńskie są niepozorne, trudno je zauważyć, są zebrane w luźne kłosa na końcach pędów. Kwiaty męskie są zebrane w zwisające, dekoracyjne kotki długości 3-5 cm. Owoce w postaci małych, owalnych orzeszków o żeberkowanej powierzchni, zaopatrzonych w 3-5 cm długości skrzydełka. Skrzydełka są zbudowane z 3 kłap, z których środkowa jest ponad dwukrotnie dłuższa od pozostałych. Orzeszki są zebrane w luźne, nastroszone, zwisające owocostany o długości 10-15 cm, dojrzewają we wrześniu i październiku. Dojrzałe owoce stanowią pokarm grubodzioba (syn. pestkojad, grabołusk). Jesienią liście grabu żółkną, brązowieją i opadają. Ale u młodych roślin część zaschniętych liści utrzymuje się na gałęziach aż do wiosny. Preferuje gleby żyzne, ciężkie, umiarkowanie wilgotne, wapienne. Tworzy zespoły leśne zwane grądami. Rośnie stosunkowo wolno, jest też zaliczany do drzew krótkowiecznych. W wieku 80-90 lat osiąga swoją maksymalną wysokość. Dożywa zwykle nie więcej niż 100-120 lat. Jest

jednym z najważniejszych rodzimych gatunków liściastych stosowanych do tworzenia żywopłotów, szpalerów, łuków, labiryntów i wszelkiego rodzaju rzeźb ogrodowych. Intensywnie cięte rośliny dają liczne odrośla i pozwalają szybko uzyskać efekt gęstych zielonych ścian.

autorzy opisu tekstowego: Grzegorz Falkowski; Związek Szkółkarzy Polskich

zasięg geograficzny	Europa, Azja Mniejsza, Kaukaz
grupa roślin	liściaste
grupa użytkowa	liściaste drzewa
forma	drzewo
siła wzrostu	wzrost typowy dla gatunku
pokrój	szerokostozkowy
docelowa wysokość	od 15 m do 20 m
barwa liści (igieł)	jasnozielone ciemnozielone
zimozieloność liści (igieł)	liście opadające na zimę
rodzaj kwiatów	kwiatostan
barwa kwiatów	kremowe
pora kwitnienia	kwiecień maj
owoce	brązowe skrzydlaki
pora owocowania	wrzesień październik
nasłonecznienie	stanowisko cieniste stanowisko półcieniste stanowisko słoneczne
wilgotność	podłoże umiarkowanie wilgotne
ph podłoża	odczyn zasadowy
rodzaj gleby	przeciętna ogrodowa próchniczna gliniasta
walory	ładne jesienne zabarwienie odporność na zanieczyszczenia ozdobne z liści/igieł

	ogrody przydomowe
	parki
zastosowanie	zadrzewienia krajobrazowe
	szpaler
	żywoplot
	w grupach
strefa	5a

autorzy opisu tabelarycznego: Grzegorz Falkowski; , Związek Szkółkarzy Polskich;

Producenci *Carpinus betulus* w Polsce

ABRAM Krystyna i Stanisław Szkółka Krzewów i Drzew Ozdobnych
 ACROCONA Szkółki Drzew i Krzewów Ozdobnych
 BAJEROWSCY Danuta i Jerzy Gospodarstwo Rolno-Szkółkarskie
 BARCIKOWSCY Elżbieta i Włodzisław Szkółka Bylin, Traw, Paproci, Ziół i Krzewów
 BOJANOWSKI Michał Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych i Zalesieniowych
 BÓR Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych
 BYCZKOWSCY Szkółka Krzysztof Byczkowski
 DAMMERA Wanda Jąkalska Szkółka Roślin Ozdobnych
 DĘBSCY Agnieszka i Piotr Gospodarstwo Ogrodniczo-Rolne
 DĘBSKA Jolanta, DĘBSKI Tomasz Gospodarstwo Szkółkarskie
 DUET s.j., Konopka, Pełka
 FRYSZKOWSCY Szkółka Drzew i Krzewów
 GRĄBCZEWSKI Jacek Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych
 GRĄBCZEWSKI Wojciech - Szkółka Runów
 GURSZTYN Szkółka Sp. z o.o. Sp. K.
 HAJDROWSKI Bogdan Szkółka Krzewów Ozdobnych i Róż
 HOMA-KOSAKOWSKA Krystyna, Homa Emil, Kosakowski Krystian Szkółka Roślin Ozdobnych
 HORTULUS Piotr Bigoński Gospodarstwo Rolne Szkółka Roślin Ozdobnych
 JURGIELEWICZ Gospodarstwo Szkółkarskie
 KAPIAS Wojciech Gospodarstwo Rolno-Szkółkarskie
 KRYT M.M. Młody Materiał Szkółkarski Marcin KRYT
 KRZYSIAK Andrzej Gospodarstwo Szkółkarskie
 ŁAPIŃSKI Marta Olecka Szkółka Drzewa i Krzewy Ozdobne
 ŁAZUCCY Gospodarstwo Szkółkarskie
 MARKFLOR Szkółka Drzew i Krzewów
 MILCZYŃSKI Maciej i Mateusz Szkółka Krzewów Ozdobnych
 MIZAK Szkółki Drzew Alejowych i Krzewów Ozdobnych
 NOWACKI Krzysztof Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych
 ORSZULAK HUDASZEK Gospodarstwo Szkółkarskie Elżbieta i Mieczysław Orszulak, Łukasz i Kornelia Hudaszek
 PIĄTKOWSKI Karol J. - Szkółka Drzew i Krzewów
 SKIBICCY Gospodarstwo Sadowniczo Szkółkarskie
 SUTKOWSCY Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych
 SZKLARZEWSKY Marzena i Józef Gospodarstwo Szkółkarskie „Świat Zieleni”
 SZMIT Szkółka
 SZPAKOWSCY Szkółka Drzew i Krzewów Ozdobnych
 TEPPER Elżbieta i Janusz Gospodarstwo Ogrodnicze
 TOMŻYŃSKI Szkółka Roślin
 ULIŃSCY Szkółkarstwo Ozdobne
 WAWRUCH Ryszard, Pelc Krzysztof Szkółka Roślin Owocowych i Ozdobnych w Pojemnikach „Józefina”
 WAŻYŃSCY Szkółki Roślin Ozdobnych

WILKIEL Gospodarstwo Szkółkarskie Jurgielewicz-Wilkiel
ZIELONE WZGÓRZE Szkółka Roślin Ozdobnych Anna Wójcik-Kager

